

land. Die Zinkput is het eenige „type” en de eenige „curiositeit”, die niet uit Italië is; om dien Zinkput zeker staan de woorden „uit Italië” wat kleiner op den titel dan de woorden Typen en Curiositeiten. Dat „uit Italië” wordt als ’t ware wat zachter gezegd, omdat het niet geheel waar is. Overigens, inderdaad, vindt men tal van aardige italiaansche typen en tal van curieuse italiaansche toestanden in dit boekje beschreven. Maar iets dat boven het aardige, curieuse, interessante, en, wat de behandeling betreft, boven het fijne, welgezinde, glimlachend begrijpende, uitgaat, iets dat stijgt tot het groot-ware, zinnebeeldige, diepzinnige — dat toch wel in „Bellen Blazen” was — vond ik verder niet. Dit alles werd met zachtheid en toewijding, met oprechte belangstelling gedaan, maar niéts hiervan met groote, diepbrandende liefde. In „De Vrouw met de Pruik” en in „Clorinda” is wat meer diepte, wat meer menschelijk meelijden dan in de andere zes. Toch is het ook daar, of de schrijvers er het allermeest prijs op stellen, zich voortdurend te beheerschen, voortdurend glimlachend litterair te blijven. De zes andere prozastukjes, o ze zijn alleruitnemendst van schrijftuur, allemaal, maar ze hebben mij weinig of niet ontroerd, ik vond ze niet veel meer dan voortreffelijke journalistiek, feuilletonnetjes, of wel fijne buitenlandsche correspondentie. Het groote, sterke, brandende hart, dat Sproutje bezielde, heb ik hier nergens gevoeld.

Nu ja, het kan misschien ook niet anders. Men moet niet denken, dat ik ondankbaar ben, ook al krijg ik van een schrijver niet voortdurend het allerbeste wat hij te geven heeft! Mijn hemel, ook die schrijver zelf krijgt niet altijd het allerbeste uit... den hemel!

’t Is maar dat die mooie inleiding mij iets mooiers had doen verwachten. ’t Is maar dat ik soms wat moeite heb, dankbaar te zijn voor het keurige, het onberispelijke... zonder meer. Dán, ik kan het heusch niet helpen, beleef ik oogenblikken, waarin ik die

keurigheid van harte misken, die onberispelijkheid naar den duivel wensch, en alleen met iets geweldig ruigs en échts zou zijn tevreden te stellen.

H. R.

MAURITS SABBE, In ’t Gedrang, vertellingen uit den oorlog, Bussum, C. A. J. van Dishoeck, 1915.

Heel aardig (dit al niet meer zeer jonge boekje), maar ik had toch ook alweer op heel iets anders gehoopt van den gemoedsvollen auteur, die „De nood der Bariseele’s” schreef, en dan in dezen tijd! Althans in het eerste jaar van den oorlog schijnen de rampen van zijn land Maurits Sabbe alleen tot deze vijf min of meer grappige verhaaltjes geïnspireerd te hebben. Liever, en billijker, gezegd: schijnen die rampen zijn luimige inspiraties althans niet belet of onderdrukt te hebben. Welnu, het is prijslijk en gezond, in moeitelijke tijden den moed en de vroolijkheid erin te houden. Maar... daar zijn toch zekere grenzen. De spot b.v., de grappenmakerij rond het lijk van het zielig gestorven „fräulein Dämchen”, herbergierster in een gebombardeerde stad, doet wat griezelig aan, eenigszins als galgenhumor — die wij intusschen ook wel waardeeren kunnen, op zijn tijd... op zijn tijd...

De „Oorlogstribulatiën van Meneer van Poppel” zijn het eerst in Elseviers gepubliceerd. Aangenomen heb ik het verhaaltje destijds zonder veel animo, maar met erkenning van de litteraire verdiensten, en omdat men dan tenslotte toch ook wel eens mag lachen, zelfs nu nog, en zij het desnoods om een flauwen mop!

Maar nogmaals, ik had iets anders verwacht, juist van dien wat dweepend, wat romantisch aangelegden Maurits Sabbe. Zijn „Filosoof van ’t Sashuis” en „Een Mei van Vroomheid” waren mij een weinig te zóet romantisch, maar in „De Bariseele’s” klonk een ernstige stem. Zou die stem ons in deze vreeslijke jaren, of misschien daarna, niet iets grooters te vertellen hebben?

H. R.